

кази смутили всички. И мнозина като видѣли, че ще се мре, решили да се защитаватъ до последна капка кръвъ.

Тоя день е станала най-отчаяната битка по цѣлата отбрителна линия около селото. Въ една минута около четири хиляди пушки изгърмявали отъ дветѣ страни. На нѣколко пѣти нападателитѣ приближавали позициитѣ, но били връщани отъ огъня на въстаницитѣ. Битката е траяла почти цѣлия день.

Башибозуцитѣ се оттеглили въ лагеритѣ си мълчаливо, безъ куражъ. Барутанлията свикалъ презъ нощта съветъ отъ всички предводители. Мнозина вече предложили да си отидатъ, защото най-отличнитѣ имъ борци били избити. Но Барутанлията имъ обещалъ: клане, безпощадно изтрѣбление съ огънь и мечъ всичко българско, пожаръ и плячка. . .

На другата сутринъ, 2 май, той си послужилъ и съ измама и подлостъ. Барутанлията изпратилъ единъ влахъ въ селото да преговаря. Той говорѣлъ, че ако се предадатъ всички, заедно съ оржжията си, животътъ имъ ще бѣде пощаденъ, селото спасено и башибозуцитѣ ще си разотидатъ. Тоя влахъ се срѣсналъ и съ баташкитѣ чорбаджии. На часа още чорбаджията Ангелъ Кавлакътъ, заедно съ влаха, се затекълъ въ турския лагеръ при Ахмедаа. Той го приелъ много ласкаво и го увѣрилъ, че ако батачане предадатъ оржжието си, никакво зло нѣма да ги сполети.

Завърналъ се чорбаджията въ селото и разказалъ, какъ мило го приелъ Ахмедаа, какво му говорилъ и какъ се заклелъ, че ако му се предаде оржжието, никому нищо нѣма да направи.

Мнозина се повели по думитѣ на Кавлака и склонили да сложатъ оржжието. Други казвали, до като сж живи да не си даватъ оржжието. И селото се раздѣлило на две. Шумъ, викъ, несговоръ изпълнилъ селото.

Срѣдъ препирнята, обаче, почнали да събиратъ оржжието и го трупали на купъ. Много юнаци подавали своитѣ пушки съ сълзи на очи. Били натоварени три кола и закарани въ лагера на Ахмедаа. Барутанлията като се увѣрилъ, че оржжието е прибрано, изревалъ кръвнишки къмъ башибозуцитѣ:

— Хайде да ви видя сега! — и посочилъ съ прѣстъ тия, които закарали оржжията. . . Башибозуцитѣ изтеглили ятаганитѣ и се спуснали върху беззащитни жертви и ги насѣкли на парчета. . . А Кавлакътъ билъ направенъ на решето отъ стотина куршуми. . .

Спуснали се следъ това башибозуцитѣ и налетѣли звѣрски върху селото. И се започнала нечувана и невиджана сѣчъ на всичко живо: жени, деца, моми, старци. Запалили селото отъ четири страни, следъ като ограбили всичко въ него. . .

Мнозина се скрили въ училището и черквата. . . Училището било запалено и изгорѣли въ него 200 до 250 души. Въ черквата се водили дълги борби отъ отчаенитѣ мъже и жени. . .

Но всичко било напраздно. . . Турската многобройна ганъ наделѣла, и започнала сѣчъ и въ черквата. Останали живи само тия, които се престорили на умрѣли и лежали между труповетѣ. . .

Следъ нѣколко дни Батакъ представявалъ ужасна картина. . . Надъ селото, надъ неговитѣ пожарища и пепелища, надъ оставенитѣ трупове се появили орли, бѣсни кучета и хиляди и хиляди още грабливи птици. . .